

KARTA CMENTARZA

NR

8602

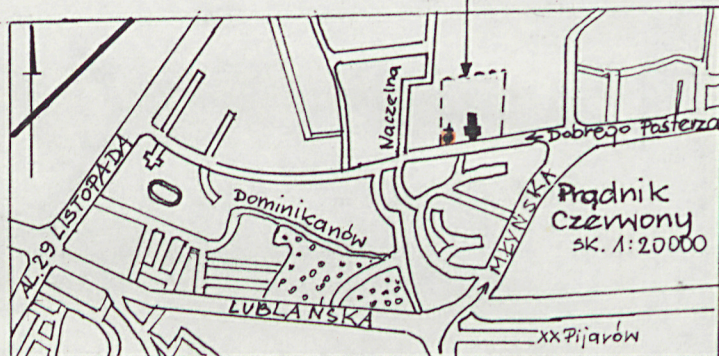
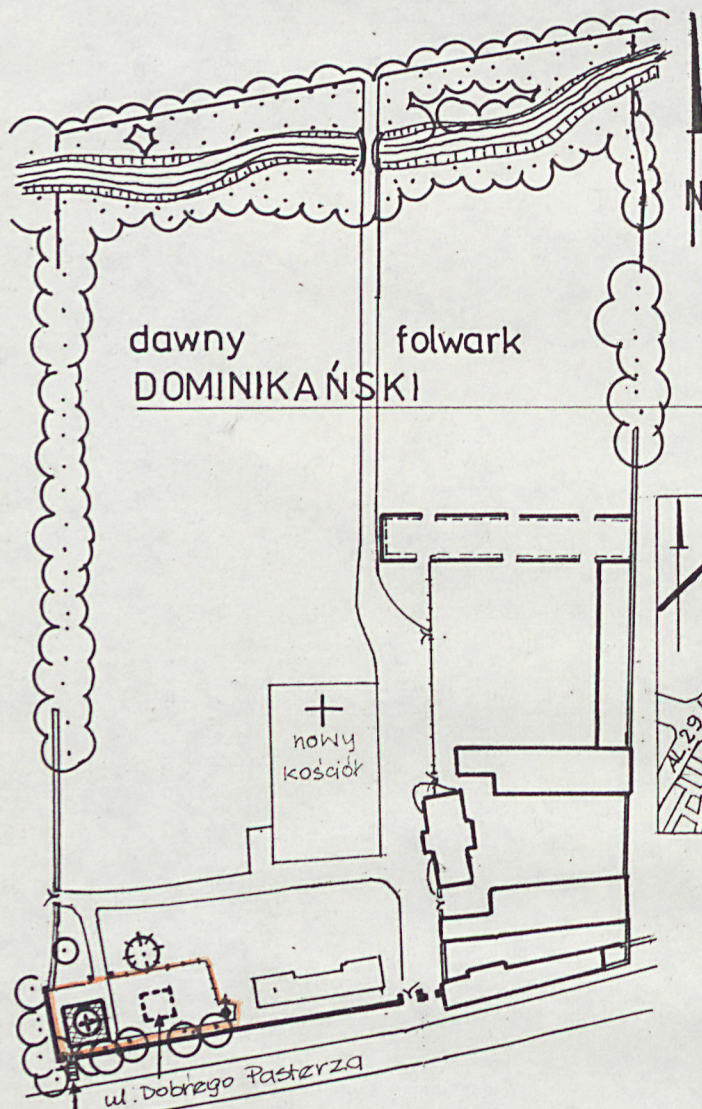
Z

A 1. Miejscowość KRAKÓW- PRĄDNIK CZERWONY	6. Nazwa cmentarza (ew. nazwa dawną) Cmentarz przy kaplicy ss. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty	B 13. Najstarszy istniejący nagrobek (data) Nagrobki nie istnieją. W kaplicy epitafium z 1657r.	15. Groby o znaczeniu historycznym lub osób szczególnie zasłużonych Joannes Andreas GORIZUTTI + 1657r. brał udział w oblężeniu Krakowa w czasie wojny polsko-szwedzkiej w 1657r.
2. Gmina Dzielnica KRAKÓW-ŚRÓDMIEŚCIE pow. KRAKOWSKI	7. Cmentarz dawny ☒ TAK Cmentarz nowy (po 1945 r.) ☐	14. Istniejąca dokumentacja cmentarza i miejsce jej przechowywania	
3. Adres cmentarza (obecny) KRAKÓW ul. Dobrego Pasterza 117	8. Data założenia Początek XVII w.	Plan aktualny Nie dotyczy	
4. Poprzednie nazwy miejscowości Prądnik Major, Magna Prądnik, Prądnik, Brendenig, Pomnik, Prądnik Czerwony.	9. Przynależność wyznaniowa: obecna - _____ dawna - rzymsko-katolicka	Plan dawny Nie ma	
5. (Nie) czynny ew. podstawa zamknięcia Funkcjonował do początku XX w.	10. Powierzchnia w ha: ogólna - ☐ wolna - ☐	Inne materiały archiwalne PATRZ: załączony maszyno- pis	
11. Położenie cmentarza PATRZ: załączony maszynopis	16. Bibliografia PATRZ: załączony maszynopis		
12. Uwagi Ter. Org. Adm. Państwowej _____	17. Uwagi użytkownika _____		

C 18. ELEMENTY CMENTARZA		Czy istnieją	I L O Ś Ć				
			Do XVIII w.	1 poł. XIX w.	2 poł. XIX w.	1 poł. XX w. (do 1945 r.)	2 poł. XX w.
Mur ogrodzeniowy		TAK	fragmenty średn. muru				
Brama ^{wejście do kaplicy} l-yl przez portal w murze		TAK	XV w-1				
Kościół		NIE					
Kaplica l-el		TAK	1642 r.				
Nagrobki:	wolnostojące	NIE					
	przyścienne - epitaf.	TAK	2				
	płyty	NIE					
Mogily		NIE					
Inne elementy							
19. Które obiekty wpisane są do rejestru zabytków Kaplica p.w.ś.s. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty, nr rej. zabytków: A-598, decyzja z dnia 30-12-1977r.							
20.	STARODRZEW	Ilość	Ø pnia w cm	Stan zdrowotny			
	lipa	2	80,90	Dość dobry			
	kasztanowiec	—					
	jesion	2	50	Dobry			
	tuja (żywnik)	—					
	robinia akacyjowa	4	60,80 90,100	Najstarsze okazy w złym stanie zdrowotnym - duży posusz w koronach			
	sosna	1	50	Dobry			
21. Czy na terenie cmentarza znajdują się zarejestrowane pomniki przyrody ew. aleje —							
22. Ogólny stan zachowania zieleni na cmentarzu Starodrzew jest pozostałością dawnych szpalerów rosnących wzdłuż ogrodzenia folwarku dominikańskiego.							
23. Charakter rozplanowania cmentarza Nie dotyczy							
24. Czytelność układu cmentarza: — całość NIE — kwater, NIE — nagrobków i mogił NIE							
25. Ogólny stan zachowania cmentarza (nagrobków i drzewostanu) Nie dotyczy cmentarza Drzewa mają znaczny posusz gałęzi.							
26. Istniejące zagrożenia BRAK							
27. Wnioski w zakresie prac: — porządkowych — — remontowych — — konserwatorskich ewentualnie pielęgnacja zachowawcza starodrzewu							
28. Wnioski w zakresie niezbędnej dokumentacji: — poszczególnych nagrobków — — ewidencji całości cmentarza — — studium historycznego. — — ewentualnie dokum. projektowej —							
29. Inne uwagi służb konserwatorskich —						30. Wypełnił: M. Rudowska Data: X. 1994r.	

PRĄDNIK CZERWONY

CMENTARZ NIEISTNIEJĄCY
przy kaplicy pw. śś. Jana Chrzciciela
i Jana Ewangelisty
skala 1:200

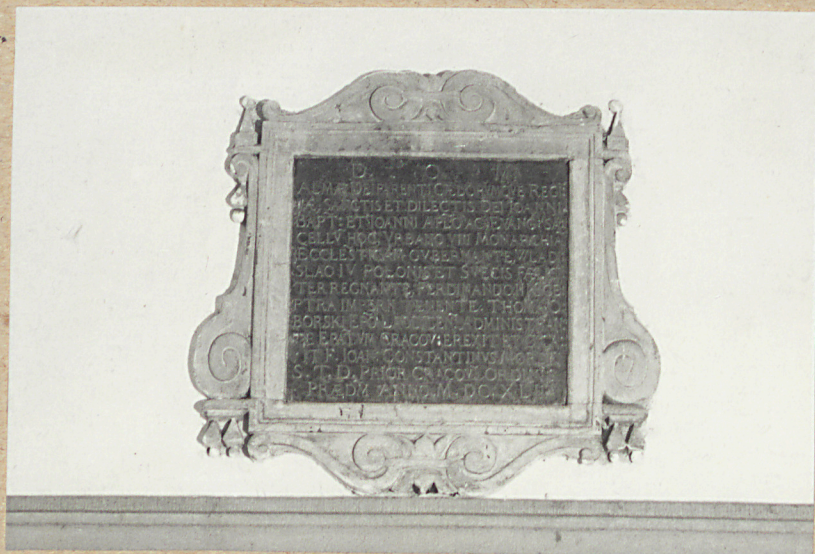
miejsce w którym stała kaplica z 1604r.

wejście do kaplicy śś. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty,
przy której znajdował się dawny cmentarz.
/orientac. granice cment. zaznaczono kol. czerwonym/

1. Kaplica p.w. śś. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty, z 1642r. (widok od strony pn.-wsch.).

2.

2. Tablica erekcyjna z 1642r. (nad wejściem do kaplicy).

3. Epitafium Andrzeja Gorizuttiego +1657r. (na ścianie zachodniej kaplicy).

4. Epitafium Maryanny Krzyżanowskiej +1797r. (obok ołtarza).

CMENTARZ PRZY KAPLICY Ś.Ś. JANA CHRZCICIELA
i JANA EWANGELISTY - ul.Dobrego Pasterza w Krakowie

Czas funkcjonowania:

Kaplica: pierwsza kaplica wybudowana w 1604r. spaliła się w 1 poł. XVII w. , w wyniku czego w 1642r. wybudowano następną kaplicę p.w. Ś.Ś. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty, która funkcjonuje do chwili obecnej. Obydwie kaplice miały prawdopodobnie cele kultowo-sepulkralne.

Cmentarz: prawdopodobnie od czasu powstania pierwszej kaplicy tj. od pocz. XVII w. do pocz. XX w.

Lokalizacja historyczna: kaplica wraz z cmentarzem w jej bezpośrednim otoczeniu zajmowały pd.-zach. narożnik folwarku Dominikańskiego na Prądniku Czerwonym.

Lokalizacja współczesna: kaplica znajduje się przy ul. Dobrego Pasterza w Krakowie , w pd.-zach. narożniku d. folwarku Dominikańskiego. Obszar dawnego cmentarza można w przybliżeniu określić na podstawie zachowanych fragmentów średniowiecznego muru - od zach. i pd. strony założenia folwarcznego.

Kalendarium:

Okres paleolitu: pierwsze ślady osadnictwa - palenisko z okresu salutrejskiego z III fazy ostatniego zlodowacenia.^{1/}

1369r.: Jan Ligenza kasztelan łęczycki zapisuje Dominikanom folwark.^{2/}

1397r.: przez Prądnik Czerwony - prowadzi szlak handlowy z Węgier do Prus zwany "Strata torunensis" lub "Via wersus Pradnyk"^{3/} co przyczynia się do rozwoju gospodarczego wsi.

1400r.: Jarosław - biskup sufragana krakowski- zakupił dla klasztoru Dominikanów sołectwo i część gruntów tynieckich oraz 5 łanów od klasztoru Franciszkanów.^{4/}

XV/XVIw.: na terenie Prądnika znajdują się folwarki duchowne i mieszczkańskie , ze stawami i młynami. W pn. części wsi powstaje dwór-willa z ogrodem.^{5/}

1603r.: Dominikanie odkupują od kolegiaty Sandomierskiej 4 łany orne i łąkę.^{6/}

1604r.: na terenie folwarku Dominikańskiego powstaje kaplica - na mocy pozwolenia wydanego klasztorowi św. Trójcy w Krakowie przez kardynała Jerzego Radziwiłła w 1594r.

W 1 poł.XVII w. kaplicę niszczy pożar.^{7/} Była to prawdopo -

podobnie kaplica kultowo-grobową, po której pozostała murowana krypta ujawniona podczas rozbiórki bezstylowego budynku w 1978 r.^{8/}

1639-1642: w pd.-zach. części folwarku przeor Jan Konstanty Morski wznosi kaplicę p.w. ś.ś. Jana Crzciciela i Jana Ewangelisty - patronów fundatora. / tekst tablicy erekcyjnej/:

"D.O.M./ALMAE DEIPARENTI CAELORUMQUE REGI/NAE SANCTIS ET DILECTIS DEI JOANNI/BAPT. ET JOANNI APLO AC EVANG:SA/CELLU HOC URBANO XVIII MONARCHIA/ECELESTICAM GUBERNANTE WLADI:/SLAO IV POLONIS ET SVECIS FAELICI:/TER REGNANTE FERDINANDO III SCE/PTRA IMPERII LAODICEN:ADMINISTRANTE EPATUM CRACOV: EREXIT ET DICA/VIT F.JOANN.CONSTANTINUS MORSKI/S.T.D.PRIOR CRACOV ORDINIS/PRADEAM ANNO M.D.C.X.L.I.I."

Kaplica pełni funkcję kultową i grzebalną. Przy kaplicy w granicach zachowanego do dziś średniowiecznego muru znajdował się prawdopodobnie cmentarz.^{9/}

1657r.: w czasie wojny polsko-szwedzkiej i walk o oswobodzenie Krakowa z rąk Szwedów, na terenie folwarku Dominikańskiego mieści się kwatery Jana Kazimierza.^{10/}

Na najstarszym zachowanym planie widoczny prostokątny obszar otoczony murem, z kaplicą oraz trzema budynkami.^{11/}

Z tego roku pochodzi epitafium Andrzeja Gorizuttiego, który brał udział w oblężeniu Krakowa. / tekst epitafium/:

"D.O.M./JOANNES ANDREAS GORIZUTTI/NOBILIS GORIBIANIS AETATIS/19 ANNORUM AGENS VEXILLIFERUM IN EXERCITU CAESARIO/OBYT SUB OBSIDIONE REGIAE/URBIS CRACOVENSIS A SVECIS/IN TERCEPTAE SEPULTUS QUE/IACET HAC IN CAPELLA CUTUS/ANIMA REQUIESCAT IN PA:/CE AMEN./EN PATRIAM LINOVENENS DECERTANS PROPIETATAE/VEXILLUM CHRISTI/SIC MORIENDO TENET/ANNO DNI 1657."

1788r.: na szczegółowym planie widoczny folwark otoczony murem, z zabudowaniami i kaplicą w pd.-zach. części założenia.^{12/}

1792r.: klasztor Dominikanów posiadał 904 zagony geometryczne tj. 500 stóp kwadratowych a na folwarku istniało 7 budynków luźno usytuowanych.^{13/}

1797r.: z tego roku pochodzi epitafium Marianny Krzyżanowskiej. /tekst epitafium/:

" WPRZÓD NIŻLI SWA ŚMIERTELNOŚĆ/MARYANNA ZNAŁA/NIEDOSZEDLSZY I ROKU ŻYCIA/DOKONAŁA ŻAŁOŚNI JEY RODICE/TOMASZ KRZYŻANOWSKI JULIANNA/ Z LICHOCKICH GDY NOWY ROK BOSKI/DUSZA DO NIEBA WZIĘTA TU ZŁOŻYLI/CIAŁO ABY WSPÓLNEGO WSZYSTKIM WSKRZE/SZENIA CZEKAŁO/ŻYCIA, MIESIĘCY, 10,DNI 22, UMARŁA, DNIA 27.CZERWCA,R.1797."

1833r.: na planie folwark Dominikański bez większych zmian.^{14/}

- 1839r.: na planie zaznaczono kaplicę i budynki folwarczne, szczególnie przedstawiono sąsiednie założenia św. Łazarza.^{15/}
- 1848r.: na planie katastralnym widoczny folwark i w jego pd.-zach. narożu kaplica z murowanym budynkiem.^{16/}
- 1888r.: Dominikańskie liczy 4 dymy i 84 mieszkańców.^{17/}
- p.XXw.: do tego okresu funkcjonuje cmentarz w otoczeniu kaplicy p.w. ś.ś. Jana Chrzciciela i Jana Ewangelisty.^{18/}
- po 1945r.: teren folwarku przechodzi na własność Skarbu Państwa i jest użytkowany przez Gospodarstwo Pomocnicze Szpitala im. St. Żeromskiego oraz w części przez Państwowy Dom Dziecka.^{19/}
- od 1956r.: kaplica jest użytkowana nieformalnie przez parafię p.w. Pana Jezusa - Dobrego Pasterza.^{20/}
- l.80-te: na terenie dawnego ogrodu folwarcznego zbudowano nowy kościół p.w. św. Jana Chrzciciela . Od tego czasu kaplica znajduje się w użytkowaniu nowej parafii św. Jana Chrzciciela w Krakowie , przy ul. Dobrego Pasterza 117.

P R Z Y P I S Y

- 1/. R.Jamka, Pradzieje Krakowa /w/ Kraków-studia nad rozwojem miasta pod red. J.Dąbrowskiego, Kraków 1975.
- 2/. St.Tomkowicz, Powiat Krakowski ,Teka Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej ,T.II, Kraków 1906.
- 3/. B.Wyrozumska, Drogi w ziemi krakowskiej do końca XVI wieku, Ossolineum 1977.
- 4/. St.Tomkowicz o.c.
- 5/. J.Bogdanowski, Ogrody włoskie pod Krakowem, Zeszyty Naukowe Politechniki Krakowskiej, Nr 1 specjalny, Kraków 1966.
- 6/. St. Tomkowicz o.c.
- 7/. M.Tobiasz, Rozwój przestrzenny Prądnika Białego i Czerwonego,Zeszyty Naukowe Politechniki Krakowskiej , Nr 4, Kraków 1963.
- 8/. G.Zań-Ograbek, Folwark Dominikański na Prądniku Czerwonym w Krakowie ul. Dobrego Pasterza 117- Rys historyczno - konserwatorski, Kraków 1978.
- 9/. Tamże oraz tekst tablicy erekcyjnej.
- 10/. St. Tomkowicz o.c.
- 11/. Delineatio ^{b/}Osidionis Cracoviae, Isidoro Affeita 1657 (WAP-Kraków).
- 12/. Mappa wsi Prądnika Po Benedyktyńskiego, M.Dąbski 1788 (WAP-Wawel, WKM.Okr.33).
- 13/. Wymiar geometryczny miasta Krakowa z przyległościami dopełniony w r. 1783 przez M.Józefa Kromera, kopiowany w r.1792 przez Józefa Czecha, w Zbiorach Starodruków Biblioteki Jagiellońskiej,nr 5356.
- 14/. Mappa części Promnika Czerwonego XX Dominikanów Krakowskich ... 1833 (WAP-Wawel,KWŁ 33,WKM.Okr.33).
- 15/. Prądnik Czerwony, K.Bełcikowski 1839, skala ok.1:3600 (WAP-Wawel, WKM.Okr.106).
- 16/. Prądnik Czerwony , Kataster 1848 , skala 1:2880 (WAP-Wawel,Gr. ŁMKr.72).
- 17/. Słownik Geograficzny , Warszawa 1888.
- 18/. G.Zań-Ograbek o.c.
- 19/. Tamże.
- 20/. Tamże.

B I B L I G R A F I A

1. J. Bogdanowski, Ogrody włoskie pod Krakowem, Zeszyty Naukowe Politechniki Krakowskiej, Nr 1 specjalny, Kraków 1966.
2. R. Jamka, Pradzieje Krakowa /w/ Kraków-studia nad rozwojem miasta pod red. J. Dąbrowskiego, Kraków 1975.
3. Słownik Geograficzny, Warszawa 1888.
4. M. Tobiasz, Rozwój przestrzenny Prądnika Białego i Czerwonego, Zeszyty Naukowe Politechniki Krakowskiej, Nr 4, Kraków 1963.
5. St. Tomkowicz, Powiat Krakowski, Teka Grona Konserwatorów Galicji Zachodniej, T. II., Kraków 1906.
6. B. Wyrozumska, Drogi w ziemi krakowskiej do końca XVI wieku, Ossolineum 1977.
7. G. Zań-Ograbek, Folwark Dominikański na Prądniku Czerwonym w Krakowie ..., Kraków 1978.

MATERIAŁY PLANISTYCZNE I IKONOGRAFICZNE

1. Delineatio Obsidionis Cracoviae ..., Isidoro Affeita 1657, (WAP- Kraków).
2. Wymiar Geometryczny miasta Krakowa ... 1783, w Zbiorach Starodruków Biblioteki Jagiellońskiej.
3. Mappa wsi Prądnika Po Benedyktyńskiego ... 1788, (WAP-Kraków).
4. Mappa części Promnika Czerwonego XX Dominikanów ... 1833, (WAP-Kraków).
5. Prądnik Czerowny, K. Bełcikowski 1839, (WAP-Kraków).
6. Prądnik Czerwony, plan katastralny 1848, (WAP-Kraków).
7. Rysunek F. Księżarskiego z poł. w. XIX, w Zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie.

Prądnik Czerwony

1. Delineatio Obsidionis Cracoviae, Isidoro Affeita 1657 (WAP Kraków).

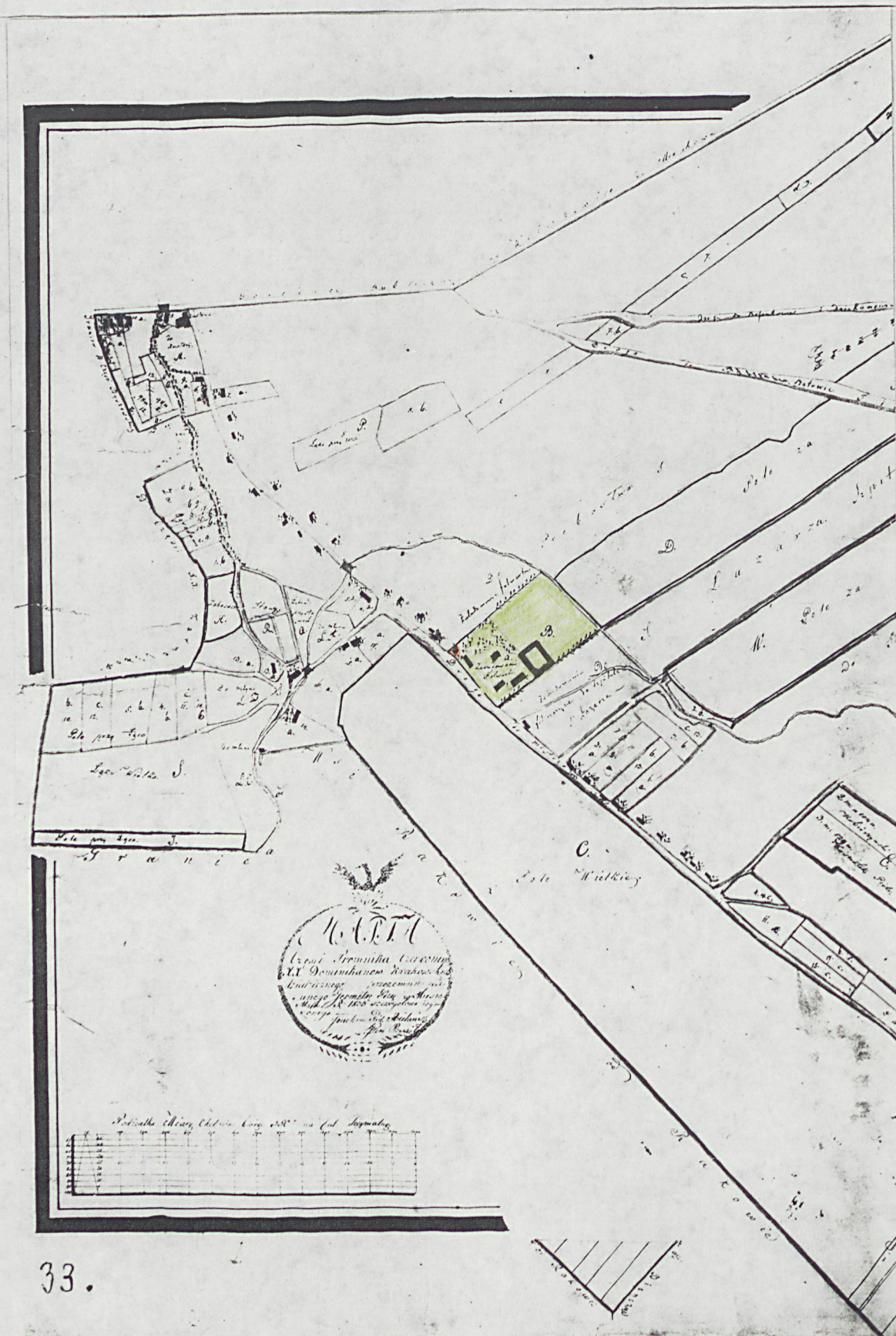

2. Mappa wsi Prądnika Po Benedyktyńskiego , M. Dębski 1788.
(WAP-Wawel, WKM.Okr.31).

Prądnik Czerwony

3. Mapa części Promnika Czerwonego XX Dominikanów Krakowskich,
1833 (WAP- Wawel, WKM. Okr. 33).

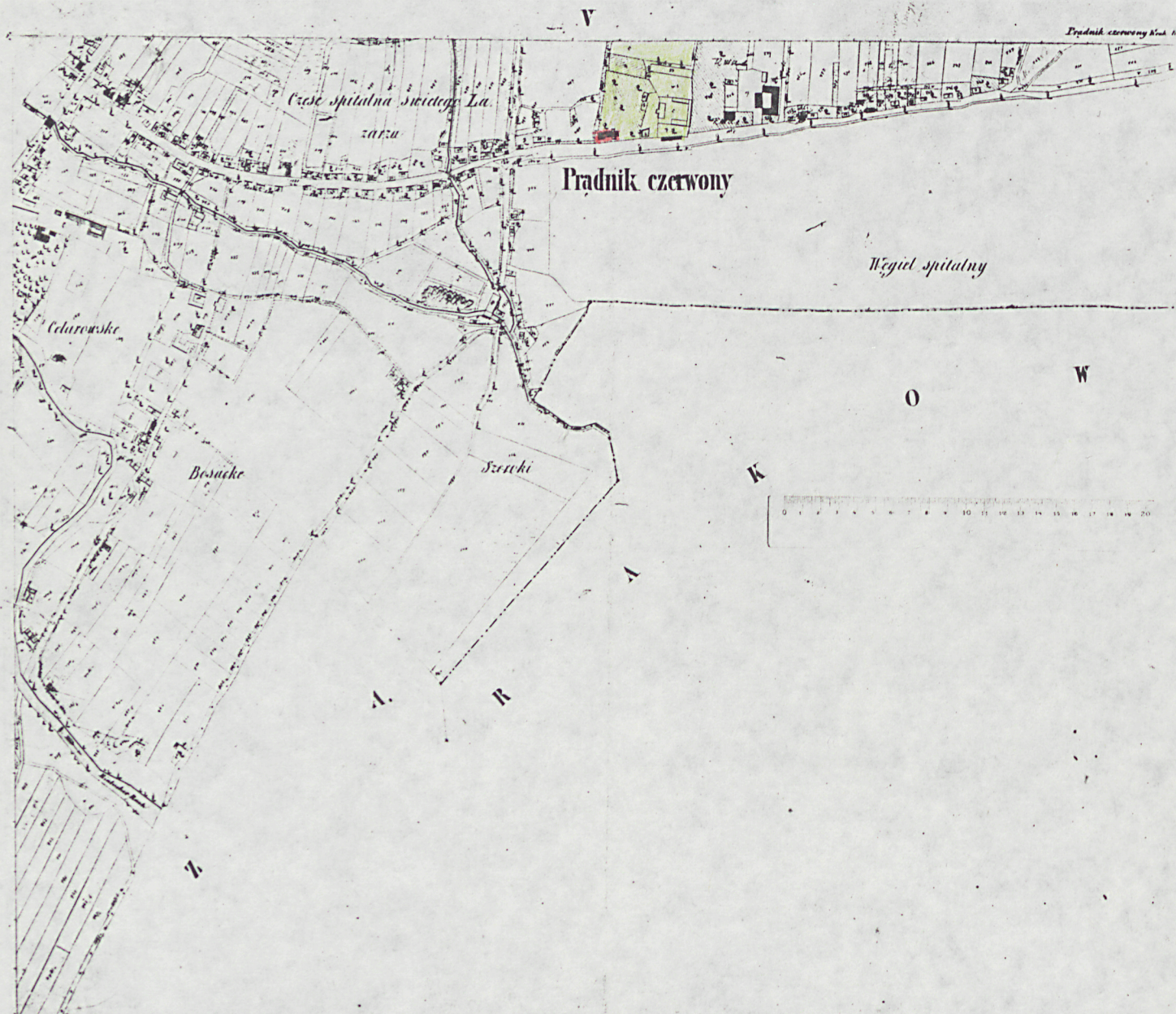
Prądnik Czerwony

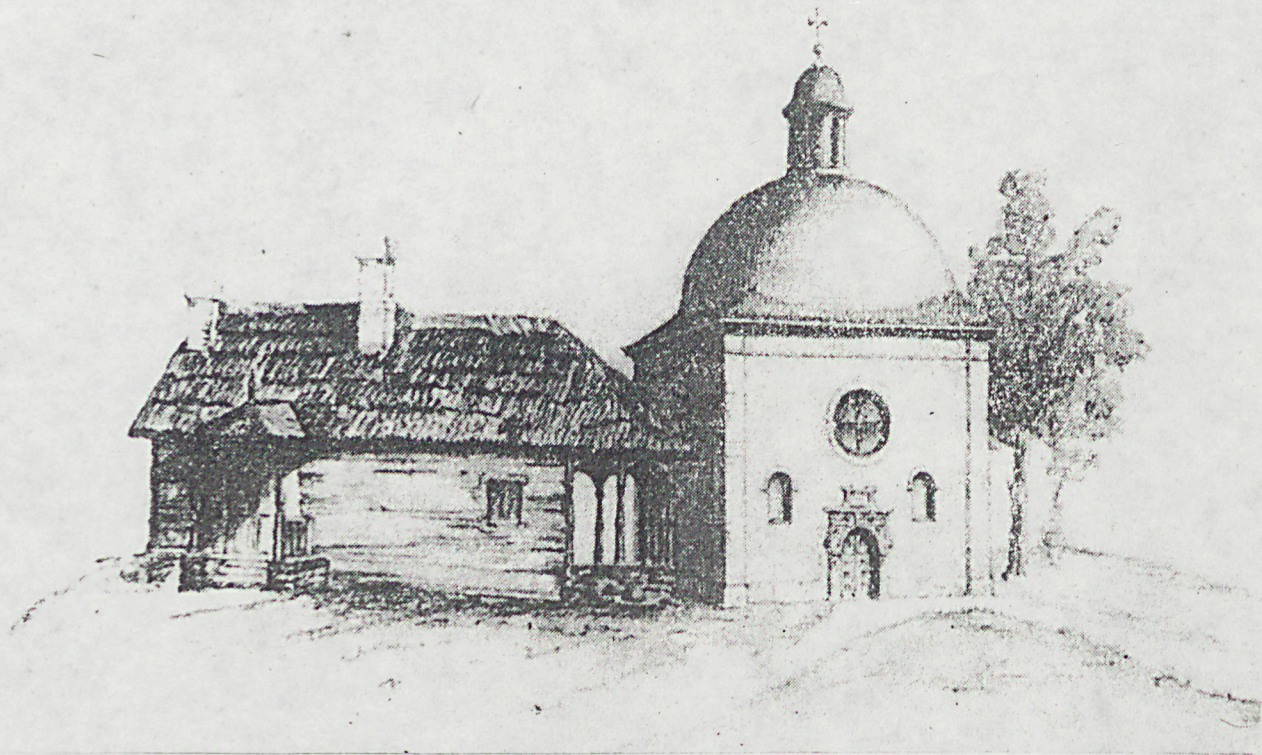
4. Prądnik Czerwony, K. Bełcikowski, 1839. Skala ok. 1:3600
(WAP-Wawel, WKM. Okr. 106).

Prądnik Czerwony

5. Prądnik Czerwony , kataster 1848. Skala 1: 2880 (WAP- Wawel,
Gr. ŁMKr. 72).

6. Rysunek F.Ksieżarskiego z poł. w.XIX w Zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie.